

Justis- og beredskapsdepartementet - JD

Postboks 8005 Dep.
OSLO

Vår referanse: 23/03380-3
Arkivkode: 041
Saksbehandler: Jostein Selle
Deres referanse: 23/3006
Dato: 21.09.2023

Høringsuttalelse - endringer i forvaltningsforskriften

1 Om høringen

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsnotat 3. juli 2023 med forslag om endringer i forvaltningsforskriften – oppnevning til offentlige verv m.m.

Forslaget har bakgrunn i en tolkningsuttalelse fra Lovavdelingen 7. februar 2023, hvor det konkluderes med at oppnevning til og fratakelse av verv i kontrollkommisjoner etter psykisk helsevernlov er enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd. Forvaltningslovens regler om behandling av saker om enkeltvedtak kommer dermed til anvendelse.

I uttalelsen fremgår at mye kan tilsi at løsningen ikke vil være den samme for alle typer verv i ulike råd, utvalg og nemnder. Vurderingen i uttalelsen er begrenset til verv i kontrollkommisjonen. Om oppnevning mv. til andre offentlige verv kan regnes som enkeltvedtak beror på en konkret vurdering av forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a.

Ettersom forvaltningsloven og forvaltningsforskriften gjør unntak fra enkelte saksbehandlingsregler i saker om tilsetning som offentlig tjenestemann, innebærer dette at det vil gjelde strengere krav til behandling av saker der oppnevning til offentlige verv er enkeltvedtak, enn ved enkeltvedtak om tilsetning som offentlig tjenestemann. Det er i saker om tilsetning mv. av offentlig tjenestemann gjort unntak fra flere av de saksbehandlingsreglene som gjelder for enkeltvedtak (jf. forvaltningsloven § 3 annet ledd). Departementet gir uttrykk for at dette er inkonsekvent, og foreslår at forvaltningsforskriften endres slik at disse vedtakene behandles tilsvarende som for tjenestemenn.

I tillegg foreslås enkelte endringer i annet regelverk i form av ajourføringer av henvisning, oppheving av bestemmelser uten reell funksjon mv.

2 Nærmere om forslaget

Verken forvaltningsloven eller forvaltningsforskriften inneholder bestemmelser som uttrykkelig regulerer hvilke saksbehandlingsregler som skal gjelde ved oppnevning til offentlige verv i råd, utvalg, nemnder og kommisjoner m.m. I tolkningsuttalelsen 7. februar 2023 kom Lovavdelingen til at spesialreguleringen av tjenestemannssaker i forvaltningsloven § 2 andre ledd ikke gjelder i slike saker. Hvilke

saksbehandlingsregler som da skal gjelde, beror på om de er tale om enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand.

Lovavdelingen uttalte at avgjørelser om oppnevning til verv i kontrollkommisjonen har klare likhetstrekk med avgjørelser som ansettelse i det offentlige, men at dette kan stille seg annerledes for andre typer verv i råd, utvalg mv. I høringsnotatet antar departementet at det kun vil være i tilfeller der det gjør seg gjeldende tilsvarende hensyn som for kontrollkommisjonen, knyttet særlig til medlemmenes oppgaver eller betydningen av vervet for den enkelte at oppnevning til offentlige verv el. At beslutningen vil være å anse som enkeltvedtak etter definisjonen i forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b, jf. bokstav a. Der det er tale om enkeltvedtak, vil forvaltningslovens saksbehandlingsregler for enkeltvedtak komme til anvendelse, herunder reglene om partsinnsyn, begrunnelse og klage.

I forvaltningsloven og forvaltningsforskriften er det gitt enkelte særregler om behandlingen av vedtak som gjelder offentlig tjenestemenn. Etter departementets vurdering bør avgjørelser om oppnevning til offentlige verv som er enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b, jf. bokstav a, behandles etter de samme saksbehandlingsreglene som gjelder ved vedtak om tilsetting av offentlig tjenestemann.

På denne bakgrunn foreslår departementet at det for tilfeller der oppnevning til offentlige verv er enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand gjøres følgende endringer i forvaltningsforskriften:

- retten til partsinnsyn reguleres av reglene i forvaltningsforskriftens kapittel 5
- det gjøres unntak for begrunnelsesplikten etter forskriften § 21
- det gjøres unntak for klageretten etter forskriften § 30.

I tillegg til endringene som knytter seg til saker om oppnevning til offentlige verv, foreslår departementet enkelte endringer som går ut på ajourføring av henvisninger til annet regelverk mv., blant annet fordi de er utdaterte, eller ikke lenger har noen reell funksjon. Departementet vurderer det slik at disse utdaterte henvisningene neppe har betydning for forskriftens materielle innhold.

Forslaget vil ikke ha økonomiske og administrative konsekvenser av betydning.

3 Vår anbefaling

Vi støtter departementets forslag, og slutter oss til begrunnelsen.

4 Vurdering

Etter vår vurdering er departementets forslag godt begrunnet. Vi er enig i at det ville gitt dårlig sammenheng i regelverket om det skulle gjelde strengere saksbehandlingsregler for oppnevning til offentlige verv som er enkeltvedtak enn ved enkeltvedtak om tilsetting av offentlige tjenestemenn. Hensynet bak de unntak fra enkelte saksbehandlingsregler som i dag gjelder for tilsetting av offentlig tjenestemann gjør seg gjeldende også i enkeltvedtakssaker om oppnevning til offentlige verv.

Endringene vil riktignok trolig ha begrenset praktisk betydning i kommunal sektor. For eksempel vil valg og oppnevning til folkevalgte organer etter kommuneloven kap. 7 ikke være enkeltvedtak. Der oppnevning til et kommunalt verv eventuelt skulle bli ansett for enkeltvedtak vil hensynet bak de unntak som er foreslått gjøre seg gjeldende.

Når de gjelder de øvrige endringer som er foreslått – blant annet ajourføring av utdaterte henvisninger mv. – har vi ingen merknader. Vi er enig med departementet i at hensynet til et korrekt, tilgjengelig og bruksvennlig regelverk tilsier at forskriften bør oppdateres med riktige henvisninger og at bestemmelser som ikke lenger har noe reell funksjon oppheves.

Med hilsen

Tor Allstrin
Områdedirektør Advokatene

Jostein Selle
Advokat